List Filipským

Osmý díl

F 3,7-11

1. Kristus nade vše (v. 7-8)

Vše, na čem si Pavel jako zbožný Izraelita zakládal, ztratilo pro něho hodnotu, když poznal Ježíše Krista. Jak jsme viděli, bylo toho mnoho, co pokládal za zisk a co mu nepochybně dodávalo i před Bohem pocit jistoty. Jeho raná obřízka, jeho nezvratný izraelský původ, jeho přísné a pečlivé dodržování Zákona … Když poznal Krista, ztratilo pro něho toto vše hodnotu. Nyní to pokládal za ztrátu. Slova „zisk“ (Ř. KERDOS; v. 7) i „ztráta“ (Ř. ZÉMIA; v. 7 a 8) byla nepochybně také obchodními termíny. Než poznal Krista, myslel si Pavel, že má na svém „účtu“ mnoho peněz. Když Krista poznal, zjistil, že tam nemá nic. Kvůli Kristu všechny ty věci, které tolik miloval a na kterých si zakládal, pokládal za ztrátu. Slova „zisk“ a „ztráta“ se rovněž užívala ve hře v kostky. Než poznal Krista, domníval se Pavel, že v životě vyhrává. Pod vlivem Pána Ježíše však začal poznávat, že vlastně prohrával.

Pavel pokládal za ztrátu úplně všechno kromě Krista. Všechno, čeho by v tomto světě mohl bez Krista dosáhnout. Nejen ctnostný život, ale jistě také bohatství, slávu a jakékoliv potěšení. To všechno pokládal za ztrátu kvůli vzácnosti poznání Ježíše Krista. Pavel si pravděpodobně hned neuvědomil v celém rozsahu (stejně jako kdokoli jiný), jak nesmírně vzácné bylo, že poznal Krista. Můžeme předpokládat, že k tomuto postoji postupně dorůstal a stále jasněji si uvědomoval, že Kristus je mnohem vzácnější než všechny poklady světa. Kvůli Kristu Pavel všechno ostatní „odepsal“ (v. 8 ČEP). Je zde použito slovo, které má v doslovném překladu význam „utrpěl jsem ztrátu, utrpěl jsem škodu“ (Ř. EZÉMIÓTHÉN; v. 8). Ztratil (prohrál) svoji samospravedlnost, své vědomí mravní nadřazenosti, svou slibnou kariéru v rámci židovství. Ale získal něco mnohem cennějšího, totiž Krista.

Pavel tu píše o tom, že kvůli Kristu všechno pokládá za „nic“ (v. 8 ČEP). Tak je to přeloženo v ekumenickém překladu. V řečtině se tu vyskytuje slovo SKYBALA, které znamená „odpadky, smetí, výměty“. Kraličtí jsou mnohem blíže významu slova než ekumenický překlad, když jadrně překládají „lejna“. Připomeňme si, že Pavel přirovnal falešné učitele ke psům (F 3,2). Tito psi se živili odpadky. Snad právě proto tu Pavel slovo SKYBALA používá. Připomeňme si, že Pavel tímto slovem označuje hodnoty svého sebevědomého náboženského života, který vedl před obrácením. Pavel chtěl získat Krista, proto také ochotně utrpěl ztrátu. Poznal totiž Krista osobně. A to mu stálo za to, aby ztratil všechno, co by mu v poznávání Krista překáželo. Pavlův postoj nebyl vynucený. Jistě si neříkal: „Měl bych Krista milovat nade vše!“ Když Krista poznal, *chtěl* ho znát více. A čím více ho poznával, tím ochotněji se jistě vzdával všeho, co mu v tom bránilo. *Kdo je tento Kristus, že je tak vzácný? Jak známe Krista my?*

2. Poklady v Kristu (verše 9-11)

Zde Pavel zřejmě mluví o tom, co získání Krista zahrnuje, či jak se získání Krista projevuje. Čteme tu: „*a nalezen byl v něm nikoli s vlastní spravedlností, …* “ (verš 9 ČEP) Pavel měl v Kristu jinou bezúhonnost, či nevinnost, než je bezúhonnost lidská. Byla to spravedlnost Boží, spravedlnost, která mu byla darována skrze víru v Ježíše Krista. K této spravedlnosti se nedopracoval svými dobrými

skutky. Pochází z víry v Ježíše Krista, který za nás na kříži položil život. Kdo získal Krista, ten ví, že se už nemůže chlubit sám sebou, svou spravedlností, slušností atd. Veškerá jeho nevinnost totiž pochází z Boha. Veškerá spravedlnost takového člověka je v Kristu. Bez pomoci Ducha svatého však člověk nemůže dospět k uvědomění, že tuto Boží spravedlnost potřebuje. I Boží Zákon totiž člověk bez pomoci shůry vidí je po lidsku, jako soubor nařízení, která lze dodržet. Bez vlivu Krista může být člověk upřímně přesvědčen, že Boží přikázání opravdu zachovává. Asi jako bohatý mládenec, který kdysi Pánu Ježíši bezelstně odpověděl: „*Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí.*“ (Mk 10,20 ČEP)

Získat Krista znamená znát ho (v. 10). Nejen o něm vědět, nejen o něm číst. Znamená to znát ho osobně, neboť on je osoba. Když Pavel tyto řádky diktoval, znal už Krista jistě mnohem více, než ve chvíli svého obrácení. Přesto ho chtěl poznat ještě více. Chtěl také poznat moc Kristova vzkříšení (v 10). Ta se v našich současných životech projevuje, kdykoli zakoušíme Kristovu uzdravující a osvobozující moc. Když prožijeme, že moc hříšných zvyků povoluje. Když máme pokoj uprostřed těžkostí. Když skrze nás někdo nový uvěří v Krista. Pavel chtěl poznat „ *... i účast na jeho utrpení.* “ (v. 10 ČEP) Měl už v tomto ohledu hojné zkušenosti. I jeho uvěznění bylo účastí na Kristových utrpeních. Apoštol sloužil Kristu. Kristus skrze něho mluvil a jednal. Proto na něho také lidé jako na Krista reagovali. To je zkušenost všech, kdo Krista skutečně následují. Apoštolova utrpení byla utrpení Kristova. Kristus trpěl v něm. Kristovo utrpení má na lidstvo vykupující účinek. Platí to o jeho utrpení na kříži. Platí to ale svým způsobem i o utrpení Krista v jeho služebnících, jako částech jeho těla (srov. Ko 1,24). Utrpení Kristovo je utrpení, které má smysl (srov. J 12,24-26). Některé utrpení si způsobujeme sami. Některé utrpení máme prostě proto, že žijeme v pokaženém světě. Ale je také utrpení, které máme proto, že sloužíme Kristu, a o tom zde Pavel mluví. V takovém utrpení poznáváme Krista hlouběji.

Pavel na sebe bere podobu Kristovy smrti (v. 10). Víme, že fyzicky nezemřel na kříži jako jeho Pán. Přesto o něm platilo, že na sebe bral podobu Kristovy smrti. Byl ochoten Ježíše následovat i za cenu všemožného pronásledování, ať věznění, ať bičování či kamenování, nebo i za cenu života. Pavel byl ochoten riskovat, že s ním lidé budou zacházet jako s Kristem. A měl přitom naději, že když bude spolu s Kristem umírat, bude mít také podíl na zmrtvýchvstání. Všichni mrtví lidé jednou vstanou (srov. Da 12,2; Zj 20,11-15). Jen někteří však vstanou k životu věčnému. A Pavel doufal, že v Kristu k nim bude patřit i on.

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

- *Jak se v životě člověka projevuje, když je pro něj Kristus nade vše?*
- *Jak jde takový životní postoj dohromady s každodenním životem - v práci, v rodině? Co myslíte?*